នៅចំពោះមុខ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ)

ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ដាក់ជូន: អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 21-Aug-2018, 14:36
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះ **សម្ងាត់/Confidential**

ឋានៈនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្តោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

សំណើជាបន្ទាន់របស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ស្នើសុំពន្យារពេល និងបន្ថែមចំនួនទំព័រ ក្នុងការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នៅនឹងសេចក្តីសម្រេចពីភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី÷

ជេត វណ្ណលី
Daniel MCLAUGHLIN
សំ សុគង់
Nushin SARKARATI

នៅចំពោះមុខ៖

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ÷

ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន ប្រធាន

ចៅក្រម Oliviver BEAUVALLET

ចៅក្រម ន៉ីយ ថុល

ចៅក្រម BAIK Kang Jin

ចៅក្រម ហួត វុទ្ធី

ផ្ញើជូន៖

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង

ចៅក្រម Michael BOHLANDER

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

សហមេធាវីការពារក្តី អោ អាន៖

ម៉ុំ លុជ្ឈ

Richard ROGERS
Göran SLUITER

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖

ហុង គឹមសួន

គឹម ម៉េងឃី

ឡោ ជុនធី

វ៉េន ពៅ

ស៊ិន សុវ៉ែន

ទី ស្រីនណា

Laure DESFORGES
Isabelle DURAND
Emmanuel JACOMY
Martine JACQUIN
Lyma NGUYEN

I. សេចក្តីផ្តើម

១. សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសូមស្នើសុំដោយគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មេត្តាអនុញ្ញាតពន្យារពេល អនុលោមតាមវិធាន ៣៩(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក្នុងការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងដីកាសម្រេចស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាន នៃអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (ដីកាសម្រេចស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាន) របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ដែលបានចេញនៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨[1]។ សហមេធាវីក៏ស្នើសុំដោយគោរពផងដែរសូមឲ្យបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងការអនុញ្ញាតឲ្យដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជំទាស់ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាននៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ តែមួយភាសាសិន។

២. ពាក្យសុំពន្យារពេលអាចទទួលយកបានដោយសារមានមូលហេតុចាំបាច់មួយចំនួន។ ដូចដែលនឹងពិភាក្សាខាងក្រោម ការឆ្លើយតបទៅនឹងការបដិសេធដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមានចំនួនដ៏ច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ កាន់តែក្លាយបន្ទុកការងារដ៏ធ្ងន់ធ្ងរថែមទៀត ដោយសារមានបុគ្គលិក និង ធនធានតិចតួចស្តួចស្តើងសម្រាប់មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយសហមេធាវីមិនអាចឆ្លើយតបឲ្យមានអត្ថន័យខ្លឹមសារទៅនឹងពាក្យសុំនីមួយៗដែលបានបដិសេធក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃ សម្រាប់ការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលឆាប់រហ័សបានឡើយ។ ហើយការពន្យារពេលក៏នឹងមិនធ្វើឲ្យមានហានិភ័យមិនចាំបាច់ដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើបញ្ហានេះដែរ។ ដោយសារមានដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ពីគ្នារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ និងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមកនោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះប្រាកដជានឹងយកមកពិនិត្យអំពីបញ្ហាយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់តុលាការចំពោះករណី អោ អាន មិនខាន។ ការពិនិត្យលើយុត្តាធិការរបស់តុលាការ ត្រូវមានអាទិភាពខ្ពស់ជាងការសម្រេចពីការទទួលយកដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងដីកាសម្រេចពីការទទួលយក នឹងត្រូវចាត់ទុកជាអសារបង់មុនគេ ដោយសារពុំមានយុត្តាធិការលើជនជាប់ចោទ។ ហេតុនេះ ការពន្យារពេលដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពអាចទទួលយកបាននៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នឹងមិនខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរដល់ផលប្រយោជន៍របស់ភាគីទេ។

---

[1] ដីកាសម្រេចលើភាពអាចទទួលស្គាល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស ឯកសារ **D362** ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

៣. ដើម្បីពន្លឿនកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំការអនុញ្ញាត ដាក់សំណើនេះជាភាសាអង់គ្លេសជាមុនសិន ចំណែកសំណៅបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងដាក់ជាក្រោយ។

II. ប្រវត្តិនីតិវិធី

៤. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពី ភាពអាចទទួលយកបាន នៃអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ ("ដីកាសម្រេចស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាន" ឬ "ដីកាសម្រេច") ដែលកំណត់អំពីបទដ្ឋាន សម្រាប់ភាពអាចទទួលយកបាននៃអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងសំណុំ រឿង ០០៤/២[2]។ នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយដោយឡែកមួយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិបាន បដិសេធបទចោទទាំងអស់មកលើ អោ អាន ដោយសារមូលហេតុពុំមានយុត្តាធិការបុគ្គល ហើយ ហេតុនេះ គាត់មិនបានពិនិត្យទៅលើការទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុង សំណុំរឿង ០០៤/២ ទេ។ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវបានចេញជាភាសាខ្មែរតែមួយភាសា ដោយពុំមាន ការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំងទេ[3]។

៥. ឧបសម្ព័ន្ធ ខ នៃដីកាសម្រេច រៀបរាប់អំពីមូលដ្ឋាននានាដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ មកយកសំអាងដើម្បីធ្វើការសន្និដ្ឋានថា ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន ១.៤០០ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ មិនអាចទទួលយកបាន[4]។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

៦. វិធាន២៣ក្នុងចែងថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ("ស.ច.ស") អាចសម្រេចទៅលើភាពអាចទទួល យកបាននៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត តែក្រោយពេលចេញដីកា ដំណោះស្រាយរួច ស.ច.ស "ត្រូវសម្រេចអំពីភាពអាចទទួលយកបាន នៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជា

---

[2] ដីកាសម្រេចលើភាពអាចទទួលស្គាល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អន្តរជាតិ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស ឯកសារ **D362** ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

[3] ដីកាដំណោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស ឯកសារ **D359** ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

[4] ឧបសម្ព័ន្ធ ខ៖ ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនត្រូវបានទទួលស្គាល់ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក-ក.ស.ច.ស ឯកសារ **D362.2** ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលនៅសេសសល់ទាំងអស់ ដោយដីកាដោយឡែក"[5]។ អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងសេចក្ដីសម្រេចពីការទទួលយក របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយមិនផ្អាកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទេ[6]។ បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ស្ដីពីការទទួលយកដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីស្ថិតក្នុងរបបនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ឆាប់រហ័សរបស់តុលាការ ដែលតម្រូវថា បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវដាក់ "ក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងនៃសេចក្ដីសម្រេចអំពីភាពអាចទទួលយកបាន" ជាថិរវេលាដែលពុំមានចែងអំពីការពន្យារពេលទេ[7]។

៧. សិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងការទទួលបានការចូលរួមយ៉ាងសមរម្យ និង មានអត្ថន័យខ្លឹមសារទៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅ អ.វ.ត.ក មានចែងទាំងនៅក្នុងវិធាននៃផ្ទៃក្នុង និង យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ទូទៅនៃការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយតុលាការបានទទួលបានស្គាល់។ វិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបង្កើតជាគោលការណ៍ជាសារវ័ន្តដែលណែនាំដល់ដំណើរការរបស់តុលាការ រួមទាំងថា វិធាន នីតិវិធី និងសេចក្ដីណែនាំអនុវត្តរបស់ អ.វ.ត.ក "ត្រូវតែបកស្រាយក្នុងន័យការពារជានិច្ចដល់ប្រយោជន៍របស់ជនសង្ស័យ ជនត្រូវចោទ ជនជាប់ចោទ និង *ជនរងគ្រោះ* ... ដោយគិតដល់*លក្ខណៈពិសេស*របស់ អ.វ.ត.ក"[8]។ អ.ប.ជ បានសន្និដ្ឋានថា ការបកស្រាយ និងការអនុវត្តច្បាប់ អ.វ.ត.ក ត្រូវធ្វើឡើងឲ្យស្របទៅនឹងលក្ខណៈពិសេសរបស់តុលាការ រួមទាំងបរិបទ កម្មវត្ថុ និងគោលបំណងរបស់តុលាការ ដែលរួមមាន ការធានានូវសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះក្នុង "ការចូលរួមដោយអត្ថន័យ" នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី និង ការទទួលបានដំណោះស្រាយ[9]។ វិធាន ២១ ក៏តម្រូវផងដែរថា សិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះត្រូវបាន "ការពារក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការនីតិវិធីរឿងក្ដី"[10]។

---

[5] វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក (វិសោធនកម្មលើកទី៩) វិធាន ២៣*ស្ទួន*(៣)។

[6] វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក (វិសោធនកម្មលើកទី៩) វិធាន ២៣*ស្ទួន*(២)-(៣)។

[7] វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក (វិសោធនកម្មលើកទី៩) វិធាន ៧៧*ស្ទួន*(២)។

[8] វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក (វិសោធនកម្មលើកទី៩) វិធាន ២១(១) (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម)។

[9] សាលដីកាលើគ្រប់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងអស់ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចនានារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត លើភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ) ឯកសារ **D404/2/4** ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ នៅត្រង់កថាខណ្ឌ ៥៨-៦៥ [តទៅនេះហៅថា "សាលដីការបស់ អ.ប.ជ លើភាពអាចទទួលបាននៃដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០២"]។

[10] វិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក (វិសោធនកម្មលើកទី៩) វិធាន ២១(១)(ក)។

៨. ជាងនេះទៀត នៅពេលវិធាននីតិវិធីមានភាពមិនច្បាស់លាស់ ឬបញ្ហាអង្គច្បាប់ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅ អ.វ.ត.ក "គេអាចស្វែងរកការណែនាំក្នុងបទដ្ឋាននីតិវិធីដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ" និងនៅក្នុង "គោលការណ៍ទូទៅស្តីពីជនរងគ្រោះ នៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ"[11]។ គោលការណ៍ទាំងនេះអំពាវនាវឲ្យមានយន្តការតាមផ្លូវតុលាការសម្រាប់ដំណោះស្រាយដល់ជនរងគ្រោះដែល "ឆាប់រហ័ស ត្រឹមត្រូវ ... និងអាចអនុវត្តបាន"[12]។ គោលការណ៍ទាំងនេះក៏តម្រូវផងដែរថា ដំណើរការតាមផ្លូវតុលាការត្រូវ "ឆ្លើយតប" ទៅជនរងគ្រោះ ដោយ "អនុញ្ញាតឲ្យជនរងគ្រោះបង្ហាញការយល់ឃើញ និងការព្រួយបារម្ភ និង យកទៅពិចារណានៅដំណាក់កាលសមរម្យនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី នៅពេលដែលផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេត្រូវបានប៉ះពាល់ ដោយមិនឲ្យខូចខាតប្រយោជន៍របស់ជនជាប់ចោទ"[13]។

IV. ការពិភាក្សា

៩. ដើម្បីជាប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគួរទទួលបានឱកាសសមរម្យ ត្រឹមត្រូវ អាចអនុវត្តបាន និង មានអត្ថន័យខ្លឹមសារ តាមរយៈមេធាវីរបស់ខ្លួន ដើម្បីលើកឡើងពីការយល់ឃើញ និង ការព្រួយបារម្ភរបស់ខ្លួន ឆ្លើយតបទៅនឹងការបដិសេធរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិទៅនឹងពាក្យសុំរបស់ខ្លួន នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង ០០៤/២ ក្នុងនាមជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

---

[11] ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ នៅត្រង់មាត្រា ៣៣ថ្មី។ សាលដីការបស់ អ.ប.ជ លើភាពអាចទទួលបាននៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសំណុំរឿង ០០២ *ខាងលើ* ជើងទំព័រ ៩ នៅត្រង់កថាខណ្ឌ ៣២។

[12] សេចក្តីប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននៃយុត្តិធម៌សម្រាប់ជនរងគ្រោះដោយសារឧក្រិដ្ឋកម្ម និង ការបំពានអំណាច សេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាត អ.ស.ប លេខ 40/34 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៨៥ នៅត្រង់គោលការណ៍ ៥ [តទៅនេះហៅថា "សេចក្តីប្រកាសរបស់ អ.ស.ប ស្តីពីការបំពានអំណាច"]។ *សូមមើលផងដែរ* សេចក្តីប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន និង ការណែនាំស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានដំណោះស្រាយ និង សំណងដល់ជនរងគ្រោះពីការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និង ការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ សេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាត អ.ស.ប លេខ 60/147 ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥ នៅត្រង់គោលការណ៍ ១១ [តទៅនេះហៅថា "គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានរបស់ អ.ស.ប ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានដំណោះស្រាយ"]។

[13] សេចក្តីប្រកាសរបស់ អ.ស.ប ស្តីពីការបំពានអំណាច *ខាងលើ* ជើងទំព័រ ១២ នៅត្រង់គោលការណ៍ ៦(ក)-(ខ)។

១០. ដោយសារវិសាលភាពធំធេងនៃការបដិសេធនៅក្នុងដីកាសម្រេចពីការទទួលយក និងធនធានតិចតួចស្តួចស្តើង ដែលមេធាវីតំណាងអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចប្រើប្រាស់បាន សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំពន្យារពេល ៣០ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងដីកាសម្រេចពីការទទួលយក។ ការពន្យារពេលនេះនឹងផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយកូនក្តី ទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែម ឬ ឯកសារនានាដែលចាំបាច់ដើម្បីគាំទ្រដល់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និង រៀបចំមូលដ្ឋាននានាសម្រាប់ដាក់សារណាដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

១១. ការពន្យារពេលក្នុងការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងដីកាសម្រេចពីការទទួលយក ក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ រហូតដល់រយៈពេល ៣០ថ្ងៃ នឹងផ្តល់ឱកាសកាន់តែទូលំទូលាយដល់សហមេធាវីក្នុងការជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូនក្តី ដែលភាគច្រើនរស់នៅតាមទីជនបទឆ្ងាយដាច់ស្រយាលនៅទូទាំងប្រទេស និង នៅឯបរទេស ហើយមានឱកាសបានពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងមានអត្ថន័យខ្លឹមសារជាមួយពួកគេ ដើម្បីដាក់ការជំទាស់មួយដែលមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវ ទៅនឹងការសន្និដ្ឋានមិនទទួលយក របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនោះ។ នៅឯដំណាក់កាលសំខាន់នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនេះ នៅពេលដែលសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះក្នុងការទទួលបានការចូលរួមយ៉ាងពេញលេញស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រពិចស្រពិលបែបនេះ ការពិគ្រោះយោបល់មានសារៈសំខាន់ណាស់ ប្រសិនបើតុលាការពិតជាបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ និង គោរពដល់សិទ្ធិរបស់ពួកគេក្នុងការទទួលបានការចូលរួមយ៉ាងមានអត្ថន័យខ្លឹមសារ តាមរយៈដំណើរការបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលអាចទទួលបាន មែននោះ។

១២. ជាងនេះទៀត ការសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានពេលវេលាបន្ថែម នឹងមិនធ្វើឱ្យខូចខាតប្រយោជន៍របស់ភាគីផ្សេងទៀត ហើយក៏មិនប៉ះពាល់ដល់ប្រសិទ្ធិភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ ដែរ។ ជាបញ្ហាបឋម ការចេញសេចក្តីសម្រេចដាច់ដោយឡែកពីគ្នារវាងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ និងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានធ្វើឱ្យមានភាពមិនប្រក្រតីផ្នែកនីតិវិធីស្រេចទៅហើយ ហើយស្ថានភាពរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ ស្ថិតក្នុងភាពមិនច្បាស់លាស់ រហូតទាល់តែបញ្ហាយុត្តាធិការបុគ្គលរបស់តុលាការទៅលើ អោ អាន ត្រូវបានដោះស្រាយ។ ដោយហេតុថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅតែមានសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី រហូតទាល់តែមានសេចក្តី

សម្រេចស្ដាពរស្ដីពីភាពអាចទទួលយកបានរបស់ពួកគេនោះ មានហេតុផល ឬភាពចាំបាច់តិចតួច ដែលតុលាការត្រូវសម្រេចទៅលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ពីការទទួលយកដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅដំណាក់កាលនេះ។

១៣. នៅ អ.វ.ត.ក ជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិទទួលបានវិធានការការពារ និងសេចក្ដីពិចារណាពេញលេញ ទៅតាមគោលការណ៍ជាសារវ័ន្តរបស់ច្បាប់ វិធានរបស់តុលាការ និងគោលការណ៍ទូទៅរបស់ច្បាប់អន្តរជាតិ។នៅក្នុងបញ្ហានីតិវិធី ដូចជាការអនុញ្ញាតផ្ដល់ពេលវេលាក្នុងការដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានធ្វើការកត់សម្គាល់ពី “ភាពចាំបាច់ជាសារវ័ន្ត ... ដើម្បីធានា ចំពោះការគោរពនីតិវិធីដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីទទួលបាន “ភាពយុត្តិធម៌ទៅតាមនីតិវិធី” មិនមែនដើម្បី “ភាពយុត្តិធម៌ ទៅតាមលទ្ធផលដែលខ្លួនចង់បាន” នោះទេ”[14]។ ការអនុញ្ញាតទៅតាមសំណើសុំពន្យារពេល អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងធានាថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទទួលបានយុត្តិធម៌ទៅតាមនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ពួកគេ ស្ដីពីភាពទទួលយកបាន។

V. សំណើ

១៤. អនុលោមតាមសំអាងហេតុនានាដែលបានលើកឡើងខាងលើ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំដោយគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មេត្តា៖

ក. **ពន្យារ**ពេលកំណត់ សម្រាប់ដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹងសេចក្ដីសម្រេចស្ដីពីភាពអាចទទួលយកបាននៃដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ។

ខ. **បន្ថែម**ចំនួនទំព័រសម្រាប់ដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ស្ដីពីភាពអាចទទួលយកបាននៃដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីរហូតដល់ ៤៥ទំព័រ។ និង

[14] មតិយោបល់របស់ចៅក្រម Lahuis និង ចៅក្រម Downing សេចក្ដីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទាក់ទិននឹងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងដីកាសម្រេចស្ដីពីការទទួលយកអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីលោក រ៉ូប៊ីត ហាមីល (Robert Hamill) សំណុំរឿងលេខ ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០២) ឯកសារ **D11/2/4/4** ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ នៅឯកថាខណ្ឌ ១០។

គ. **អនុញ្ញាត**ឲ្យសហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន តែមួយភាសាសិន អាចជាភាសាខ្មែរ ឬភាសាអង់គ្លេស ចំណែកសំណៅបកប្រែនឹងដាក់តាមក្រោយ។

សូមលោកចៅក្រមមេត្តាទទួលយកចម្លើយតបនេះដោយក្តីគោរព

កាលបរិច្ឆេទ	នាម និងគោត្តនាម	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨	**សំ សុគង់** សហមេធាវីជាតិតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	
	Nushin SARKARTI សហមេធាវីអន្តរជាតិតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	
	Daniel MCLAUGHLIN សហមេធាវីអន្តរជាតិតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	
	ជេត វណ្ណលី សហមេធាវីជាតិតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	